

**AKMENĖS RAJONO AKMENĖS GIMNAZIJOS IKIMOKYKLINIO UGDYMO SKYRIUS
„GINTARĖLIS“**

1	9	0	4	4	7	7	7	4
---	---	---	---	---	---	---	---	---

PATALYNĖS IR SKALBINIŲ IŠDAVĖJO SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA Nr. 12

I. Bendroji dalis

1. Akmenės rajono Akmenės gimnazijos ikimokyklinio ugdymo skyriaus „Gintarėlis“ patalynės ir skalbinių išdavėju (toliau- patalynės ir skalbinių išdavėju) gali dirbti asmuo, nustatyta tvarka pasitikrinęs sveikatą, išklauses bendrą darbų saugos ir sveikatos ir darbo vietoje instruktavimus.

2. Patalynės ir skalbinių išdavėjas privalo laikytis darbo tvarkos taisyklių, vykdyti ikimokyklinio ugdymo skyriaus darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijų reikalavimus, darbo priemones naudoti pagal darbo priemonių dokumentuose nurodytus saugaus naudojimo reikalavimus.

3. Sveikatos tikrinimas atliekamas Sveikatos apsaugos ministerijos nustatyta tvarka ir periodiškumu, o žinių patikrinimas (periodinis instruktavimas) atliekamas ne rečiau kaip kartą per 12 mėnesių.

4. Papildomas instruktavimas atliekamas patvirtinus naują saugos ir sveikatos instrukciją arba padarius pakeitimus esančioje, įsitikinus, kad jo žinios nepakankamos, pasikeitus darbo sąlygoms, turinčioms įtakos saugai ir sveikatai, įvykus nelaimingam atsitikimui, susirgus profesine liga ir kitais atvejais, kai to reikalauja įvykį tirianti komisija.

5. Patalynės ir skalbinių išdavėjas privalo laikytis nustatyto darbo ir poilsio režimo.

6. Patalynės ir skalbinių išdavėjas privalo nedirbti su techniškai netvarkingomis darbo priemonėmis.

7. Atlikti tik paskirtą darbą, neleisti dirbti pašaliniais asmenimis.

8. Patalynės ir skalbinių išdavėjas privalo informuoti ikimokyklinio ugdymo skyriaus vedėją, apie situaciją darbo vietose, darbo patalpose, kuri, jo įsitikinimu, gali keiti pavojų darbuotojų, ugdytinių ar lankytojų saugai ir sveikatai.

9. Patalynės ir skalbinių išdavėjas, nukentėjęs dėl nelaimingo atsitikimo darbe, ūmios profesinės ligos, matęs įvykį arba jo pasekmes, privalo nedelsdamas apie tai pranešti ikimokyklinio ugdymo skyriaus vedėją, jeigu jis pajėgia tai padaryti.

10. Įvykus nelaimingam atsitikimui, būtina nukentėjusiam suteikti pirmąją pagalbą, o prireikus iškviesti greitąją medicinos pagalbą tel.: 112.

11. Patalynės ir skalbinių išdavėjui, pažeidusiam šios instrukcijos reikalavimus, taikoma Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta atsakomybė.

II. Profesines rizikos veiksniai, saugos priemonės nuo jų poveikio

12. Elektros srovės poveikis, esant netvarkingiems kištukiniams lizdams, kištukams, elektros instaliacijai, kompiuterinei technikai, elektros prietaisams, dėl ko netenkama sąmonės, sutrinka arba nutrūksta širdies veikla bei kvėpavimas, o kartais ištinke staigi mirtis.

13. Kritimas, norint paimti aukštai esančius daiktus, knygas.

14. Kūno raumenų patempimas, nesilaikant leidžiamų kėlimo normų - vienu metu nešti galima vyrams ne daugiau kaip 30 kg, moterims - 10 kg.

15. Netvarkinga darbo vieta, slidžios grindys, netvarkingai sukrautos knygos, daiktų kritimas iš aukščio.

III. Kenksmingi veiksniai, kurių ilgalaikis poveikis pavojingas sveikatai

16. Triukšmas - veikia periferinę nervų sistemą.
17. Galimos infekcijos nuo sergančių vaikų.
18. Dulkės (organinės ir neorganinės kilmės), alergiškai veikiančios visą organizmą - galimi uždegimai, alerginės ir profesinės ligos.

IV. Veiksmai prieš darbo pradžią

19. Apžiūrėti darbo vietą, patikrinti ar ji tvarkinga, pašalinti iš jos nereikalingus daiktus.
20. Įsitikinti, ar darbo vietoje pakankamas apšvietimas, mikroklimatas (temperatūra, ventiliacija).
21. Įsitikinti ar tvarkinga patalpoje esanti instaliacija, rozetės, kištukai, kompiuterinė technika, kiti elektros prietaisai su kuriais bus dirbama.
22. Darbą pradėti tik kai bus pašalinti visi trūkumai, galintys sukelti nelaimingą atsitikimą.

V. Veiksmai darbo metu

23. Palaikyti darbo vietoje švarą ir tvarką.
24. Neatitraukti savo ir kitų dėmesio pašalinėmis šnekėmis ir darbais.
25. Draudžiama dirbti neblaiviam ar apsvaigusiam nuo narkotikų, toksinių medžiagų.
26. Laikytis darbo ir poilsio režimo, daryti pertraukas dirbant su kompiuteriu, spausdintuvu (nepertraukiamai dirbti prie kompiuterio galima ne daugiau kaip 1 val.).
27. Naudoti pagal paskirtą asmenines apsaugos priemones, laiku pranešti ikimokyklinio ugdymo skyriaus vedėjui apie jų nusidėvėjimą, netinkamumą naudoti.
28. Nuovargį ir įtampą mažinti pertraukų metu, o pasibaigus darbui rekomenduojama atlikti specialius akių ir fizinius pratimus.
29. Atlikti tik paskirtą darbą, neleisti dirbti ir vaikščioti pašaliniais asmenims arba imtis darbų, kurių atlikimui yra neinstrukuotas.

VI. Elektrosaugos reikalavimai

30. Neatidarinėti elektros įrengimų, kompiuterinės technikos skydelių, durelių, dangčių.
31. Neliesti drėgnomis rankomis jungiklių, elektros šakučių lizdų.
32. Nesiliesti vienu metu prie įžemintų dalių (centrinio šildymo radiatorių, vamzdžių ir pan.) ir elektros įrenginių metalinių dalių, nes esant pažeistai izoliacijai, nesusidarytų grandinė elektros srovei tekėti žmogaus kūnu.
33. Eksploatuojant elektros įrenginius, kompiuterinę techniką draudžiama:
  - 33.1. naudotis netvarkingais elektros šakučių lizdais, kištukais, jungikliais bei kita elektros instaliacijos įranga;
  - 33.2. į buitinio naudojimo elektros šakučių lizdus jungti elektros prietaisus, viršijant instaliacinę galingumą bei naudoti šviestuvus su nuimtais apsauginiais gaubtais.
34. Elektros prietaisus išjungti šiais avariniais atvejais:
  - 34.1. pajutus elektros srovės poveikį ar nutrūkus elektros energijos tiekimui;
  - 34.2. pažeidus laidų izoliaciją arba kai jaučiamas charakteringas degančios izoliacijos kvapas, pasirodo dūmai, kilus gaisrui;
- 34.3 pastebėjus padidėjusį triukšmą ar vibraciją.

VII. Gaisrinės saugos reikalavimai

35. Vengti veiksmy, sudarančių sąlygas kilti gaisrui.
36. Rūkyti ikimokyklinio ugdymo skyriaus patalpose ir teritorijoje draudžiama.
37. Pastebėjus darbo metu kompiuterinės technikos, spausdintuvo gedimus, netvarkingus kabelius, elektros kištukinius lizdus, nutraukti darbą ir skubiai pranešti ikimokyklinio ugdymo skyriaus vedėjui.
38. Kilus gaisrui nedelsiant išjungti elektros prietaisus iš elektros tinklo, iškviesti ugniagesius pagalbos telefonu 112.

39. Pradėti gesinti gaisrą turimomis priemonėmis, informuoti ikimokyklinio ugdymo skyriaus vedėją apie gaisrą.

VIII. Veiksmai avariniais (ypatingais) atvejais

40. Įvykus avarijai (liejasi vanduo per sugedusį vandens uždarymo čiaupą ar vandentiekio vamzdį, jaučiamas dujų kvapas, dingo elektros energija ir kt.) reikia tuoj pat nutraukti darbą, pranešti apie įvykį ikimokyklinio ugdymo skyriaus vedėjui.

41. Įvykus nelaimingam atsitikimui, nedelsiant suteikti pirmąją medicinos pagalbą sau ar kitiems nukentėjusiems ir pranešti apie įvykį ikimokyklinio ugdymo skyriaus vedėjui.

42. Darbo metu susižeidus nors ir nelabai sunkiai, įvykio negalima nuslėpti, apie jį reikia pranešti ikimokyklinio ugdymo skyriaus vedėjui.

43. Kilus gaisrui, reikia iškviešti ugniagesius pagalbos telefonu 112, pranešti ikimokyklinio ugdymo skyriaus vedėjui ir gesinti gaisro židinį turimomis priemonėmis.

44. Ištikus nelaimingam atsitikimui pakeliui į darbą arba iš darbo, reikia pačiam ar per kitus asmenis pranešti apie įvykį ikimokyklinio ugdymo skyriaus vedėjui ir nurodyti įvykio aplinkybes bei pasekmes.

IX. Veiksmai baigus darbą

45. Sutvarkyti darbo vietą.

46. Išjungti elektros prietaisus, jei jie neįjungti specialiame režime.

47. Apie visus darbo metu pastebėtus trūkumus informuoti ikimokyklinio ugdymo skyriaus vedėją.

Instrukciją parengė :

Ikimokyklinio ugdymo skyriaus vedėja

Laimutė Garalienė

Susipažinau:

Patalynės ir skalbinių išdavėjas

_____
(parašas)

_____
(vardas, pavardė)